

تیرنگ | Tirang

مجری تبلیغات محیطی و مجازی

گرگان: خیابان امام خمینی (ره)

آفتاب ۲۴، نیش دارویی دوم

☎ ۰۹۱۱۲۶۸۳۳۵۷ | 📧 tirang.advertising@gmail.com | 📍 گرگان: خیابان امام خمینی (ره) ۱۷۳۲۲۰۴۶۷۹

گلستان روزانه ۳۰ هزار تن
نهاده دامی نیاز دارد

۲

گلستان در انتظار
برف و کولاک

۲

خسارت ۷ میلیارد تومانی
سارقان به مخابرات

۳

گلستان

روزنامه

گلشن مهر شناسنامه گلستان است

چهارشنبه ۲۹ دی ماه ۱۴۰۰ / سال بیست و سوم / شماره ۸ / ۲۳۴۴ / صفحه ۲۵۰۰ / تومان

یادداشت اول

سخنی با دلسوزان

■ با مسوولیت سر دبیر

معاون اجتماعی وزارت کشور درباره وضعیت آسیب های اجتماعی در کشور گفته است: ۲۷ درصد مردم به مصرف مواد مخدر نگرش مثبت داشته و از اقدام به خودکشی سالانه ۱۰۰ هزار نفر در ایران خبر داده است رستم وندی همچنین تاکید کرده است: ۵۰ درصد مردم به تحقق کم «عدالت» و برابری در جامعه اعتقادی ندارند و ۱۱ الی ۱۳ میلیون نفر در سکونت گاه های غیر رسمی سکونت دارند رستم وندی آمار سقط غیر قانونی را ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار مورد دانسته است و افزایش صیغه یابی در فضای مجازی را نشانه ی نا مطلوبی برای خانواده های ایرانی عنوان کرده است وی هم چنین کاهش تاب آوری مردم در سالیان اخیر و افزایش میل مردم به مهاجرت را نامطلوب عنوان کرده است رستم وندی در بخش دیگری از سخنانش معتقد است اگر مردم به سوی حکمرانی سکولار گرایش پیدا کنند زنگ خطر برای حکومت دینی به صدا در آمده است (نقل از ایسنا)

این افق ترسیم شده توسط مقام مسوول که با زندگی عینی ما نیز مطابقت می کند چشم انداز تلخی است که عملکرد همه ی جریانه ها و گروه های حاکم در سالهای اخیر را به چالش می کشد هر چند این سخنان و صحبت هایی از این دست همواره در لایه های زیرین جامعه در تبادل بوده است و مردم عادی این آسیبها را با تمام وجودشان درک کرده و می کنند، اما اینک سوال این است: برای گذر از بحرانهای متعددی که امروز جامعه ی ایرانی با آن درگیر است چه راهی روبروی ماست و چه باید بکنیم؟

در این باره در بادی امر به نظر می آید راه برون رفت از این مشکلات را باید تنها در اصلاح سیاستهای جستجو کرد که خواسته یا نا خواسته جامعه را به این مسلخ کشانده است و پیش شرط اصلاح آن سیاستها نیز گفتگوی آزادانه همه ی بازیگران عرصه قدرت در ایران امروز است، به این خاطر آشکار است چنانچه از تنگ نظری و خود بزرگ بینی گذر نکنیم و اجازه این تعامل در بین لایه های مختلف وفادار به قانون اساسی را در سپهر سیاسی آسمان ایران ندهیم موج توفنده نسل های جدید با معیارهای نوپیشان چندان در انتظار تصمیم گیران و تصمیم سازان امروز نخواهند بود و راه خود را با حداکثر تغییر ادامه خواهند داد. این ضرورت را پدران و مادران امروز می توانند از اختلافات معرفی و نظری با فرزندانشان در خانواده خود نیز دریافت کنند. بنابر این تا دیر نشده است خردمندانه همدیگر را به رسمیت بشناسیم و مدبرانه رفتارهایمان را اصلاح کنیم که فردا دیر خواهد بود.

گروه های جهادی
پیشگام آبادانی

« ۸ »

تغییر الگوی کشت،
راه مقابله با کم آبی

« ۷ »

مرمت ۶۷ بنای
تاریخی فرهنگی در گلستان

« ۶ »

در مراسم معارفه مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی عنوان شد:

فرهنگ نیازمند توجه است

اکبر مهدوی نیا همچنین اظهار کرد: در سطح استان حدود ۱۵ پروژه فرهنگ و ارشاد اسلامی با پیشرفت ۱۵ الی ۹۰ درصدی، نا تمام مانده که امیدواریم در سفر هیات دولت و رئیس جمهور به استان اعتباراتی برای تکمیل این پروژه ها تخصیص یابد. نماینده مردم گرگان و آق قلا در مجلس شورای اسلامی در آیین تکریم محمد رعیت گفت: حضور هنرمندان و بزرگان فراوانی در حوزه های فرهنگی، ادبی، قرآنی، شعر و موسیقی در گلستان نشانگر ارزش والای فرهنگ در استان ما است. غلامرضا منتظری همچنین اظهار کرد: وظیفه ی ما به عنوان مسئولین استانی این است که زمینه ی رشد و ترویج فضاهای فرهنگی را در استان مهیا کنیم. وی در ادامه افزود: لازم است که نوع نگاه مسئولین استانی و کشوری، خصوصا دکتر زنگانه استاندار گلستان نسبت به فرهنگ تغییر کند و این حوزه در حاشیه ی فعالیت های جهادی ایشان قرار نگیرد. گفتنی است در پایان این مراسم از زحمات اکبر مهدوی نیا سرپرست پیشین اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی گلستان تقدیر و محمدرعیت به عنوان مدیر کل این دستگاه معرفی شد.

وی در ادامه افزود: یکی از نقاط ضعف حوزه های فرهنگی گلستان عدم منابع کافی برای مجموعه فرهنگ و ارشاد است. دبیر مجمع نمایندگان گلستان همچنین تصریح کرد: استان گلستان نیازمند توجه دولت و بخش های خصوصی برای سرمایه گذاری در حوزه های مختلف فرهنگی است که امیدواریم در سفر رئیس جمهور به استان مشکلات اقتصادی این حوزه رفع شود. سرپرست سابق فرهنگ و ارشاد گلستان نیز در مراسم معارفه مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی گلستان گفت: تکمیل پروژه های نیمه تمام فرهنگ و ارشاد در سطح استان یکی از مطالبات اصلی ما از مدیر کل جدید این دستگاه است.

و مسئولین استانی با همراهی دکتر رعیت ایشان را در بهبود وضعیت فرهنگ و ارشاد گلستان یاری رسانند. دبیر مجمع نمایندگان استان با حضور در مراسم معارفه مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی گلستان گفت: فرهنگ در کشور و استان ما جایگاه بسیار مهمی دارد اما عدم توجه مسئولین به این حوزه پیامدهای بسیاری در جامعه داشته است. رمضانعلی سنگدوینی با بیان اینکه تنها متولیان فرهنگ نباید به این حوزه توجه داشته باشند، اظهار کرد: برای ایجاد یک جامعه ی فرهنگی زیرساخت های آن باید ایجاد شود که این امر همت دولت و مسئولین استانی را می طلبد.

مریم جعفری دکتر محمد رعیت به عنوان ششمین مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان گلستان با حضور معاون حقوقی امور مجلس و استان های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمعی از مسئولین گلستانی معارفه شد. به گزارش خبرنگار گلشن مهر روز سه شنبه ۲۸ دی ماه ۱۴۰۰ با برگزاری مراسمی در تالار فخرالدین اسعد گرگانی محمد رعیت به عنوان مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان گلستان معارفه شد. معاون حقوقی، امور مجلس و استان های وزارت کشور با حضور در این مراسم گفت: انتصاب مدیران جوان و انقلابی از تاکیدات همیشگی رهبر معظم انقلاب بوده که وزارت فرهنگ و ارشاد به توصیه ایشان عمل کرده است. سید محمد هاشمی با ابراز خرسندی از انتصاب محمد رعیت که عضوی از بدنه فرهنگ و ارشاد است، به عنوان مدیر کل این دستگاه، اظهار کرد: حضور جوانان انقلابی و پویا در دولت سیزدهم موجب حل اکثر مشکلات جامعه و ماندگاری انقلاب اسلامی می شود. وی در انتها افزود: ضروری است دکتر زنگانه استاندار، آیت الله نورمفیدی نماینده ولی فقیه در گلستان

گلستان روزانه ۳۰ هزار تن نهاده دامی نیاز دارد

استاندار گلستان گفت: گلستان نیازمند روزانه ۳۰ هزار تن نهاده دامی است که تمهیدات لازم برای تامین آن اندیشیده شد. به گزارش روابط عمومی، علی محمد زنگانه در بیست و پنجمین جلسه قرارگاه امنیت غذایی استان اظهار کرد: باید تخصیص سهمیه روغن سویا و پالم استان هر چه زودتر از سوی وزارت جهاد کشاورزی انجام شود. وی بیان کرد: رفع مشکل تخصیص سهمیه آردنوع دو و همچنین تخصیص سهمیه شکر زنبورداری استان باید مورد توجه وزارت خانه های ذیربط باشد. زنگانه ادامه داد: افزایش سقف اختیارات بانک های استان برای تامین سرمایه در گردش تولید کنندگان و واحدهای تولیدی از طریق وزارت امور اقتصادی و بانک مرکزی نیازی ضروری در راستای تسهیل فعالیت های تولیدی است.

«»

توسعه ناحیه صنعتی کلاله به همکاری بیشتر کشاورزان احتیاج دارد

فرماندار کلاله در شرق استان گلستان از مردم و کشاورزان شهرستان خواست که برای توسعه ناحیه صنعتی "دهنه" و واگذاری زمین مورد نیاز، بیش از گذشته با شرکت شهرک های صنعتی استان همکاری کنند. فرهاد شبیک در نشست با مدیرعامل شرکت شهرک های صنعتی گلستان و صاحبان زمین های طرح توسعه ناحیه صنعتی دهنه، اظهار داشت: این شهرستان یکی از بهترین تولیدکنندگان گندم و غلات کشور است اما به دلیل فراهم نبودن شرایط ورود سرمایه گذاران برای فعال سازی صنایع تبدیلی، محصولات کشاورزان منطقه خام فروشی می شود. وی افزود: توسعه زیرساخت های صنعتی و توجه به صنایع تبدیلی و تکمیلی می تواند زنجیره ارزشی و ارزش افزوده برای کلاله به وجود آورد تا سود تولیدات شهرستان به جیب دلانان نرود. فرماندار کلاله با بیان اینکه شغل اغلب مردم شهرستان کشاورزی به صورت فصلی و مقطعی است، گفت: باید با توسعه زیرساخت های صنعتی شرایط برای اشتغال پایدار جوانان کلاله ای فراهم شود. شبیک ادامه داد: راه ایجاد اشتغال در کلاله ایجاد و توسعه زیرساخت های صنعتی و جذب سرمایه گذار در منطقه است.

احداث بزرگترین کشتارگاه شمال کشور در گلستان

مدیرعامل شرکت بهاران گوشت گلستان (اروس) از احداث بزرگترین کشتارگاه شمال کشور در اسفند ماه توسط این شرکت خبر داد و گفت: این کشتارگاه، گلستان را به قطب تولید گوشت قرمز در کشور تبدیل می کند. به گزارش خبرنگار گلشن مهر، احمد علی اسدی اظهار کرد: این کشتارگاه با ظرفیت کشتار روزانه ۱۰۰۰ راس دام سبک و ۱۰۰ راس دام سنگین به شیوه های مدرن دنیا، می تواند نیاز استان را در هنگام کمبود محصولات پروتئینی، برآورده کند و گوشت قرمز کشتار شده با روش غیر سنتی را به دست مردم برساند. مدیر

عامل شرکت بهاران گوشت گلستان در مورد ظرفیت دامی استان گفت: در استان گلستان ۲ میلیون راس دام سبک و ۵۰۰ هزار راس دام سبک وجود دارد که روزانه چهار هزار راس دام باید به کشتارگاه برود که هم اکنون تنها یک کشتارگاه در سطح استان وجود دارد و دام های باقی مانده به صورت زنده از استان خارج می شوند که با تاسیس کشتارگاه ما، از این ظرفیت استفاده می شود تا دام کشتار شده به دست مردم استان برسد. وی هدف ساخت این کشتارگاه را تکمیل زنجیره "از زمین تا سفره مردم" عنوان کرد و افزود: کاهش هزینه های تولید گوشت قرمز و تبدیل استان گلستان به یک قطب کشتارگاهی در کشور، از موضوعاتی است که این کشتارگاه ممکن می کند. همچنین با احداث هر دو فاز این کشتارگاه ما ظرفیت جذب بیش از ۲۰۰ نفر نیروی کار بومی را به صورت مستقیم داریم که می تواند به اشتغال زایی در استان، کمک کند. اسدی هزینه ساخت این کشتارگاه را بیش از ده میلیارد با کمک تسهیلات بانکی عنوان کرد و گفت: با تاسیس فاز دوم کشتارگاه، فعالیت های جانبی همچون میدان عرضه دام، بسته بندی محصولات خوراکی و غیر خوراکی،

کرد و ادامه داد: در زمینه تولید سوسیس و کالباس، مسئولین فنی و بهداشتی و مسئول دامپزشکی در کارخانجات تولید سوسیس و کالباس وجود دارند و تمامی لاشه های مشکل دار حذف می شوند. وی در خصوص فعالیت های صادراتی نیز گفت: در موضوع صادرات ما نمی توانیم صادرات انجام دهیم زیرا که کشور ما وارد کننده گوشت قرمز است و نیاز کشور ما ایجاب می کند که خودمان گوشت را تولید کنیم و با قیمت پایین تری به دست مردم برسانیم. اما در مسائل جانبی کشتار، مانند پوست، همبرگر و... صادرات داشته ایم.

گلستان در انتظار برف و کولاک

های آب آشامیدنی و صنعتی در رتبه های بعدی قرار دارند. در این شرایط پیش بینی مدیرکل هواشناسی گلستان مبنی بر بارش حدود ۵۰ میلیمتری باران، ساکنان استان را به کاهش خطر خشکسالی امیدوار کرد. نوربخش داداشی گفت: گلستان تحت تاثیر فعالیت سامانه بارشی متوسطی قرار دارد که بر اثر آن شاهد بارش باران و برف در بیشتر مناطق استان خواهیم بود. وی بیان کرد: از شامگاه پنجشنبه و با ورود سامانه جوی جدید بارش برف و باران در گلستان قوت می گیرد و بر اثر آن بارش حداکثر ۵۰ میلیمتر باران در مناطق دشت و کوهپایه و بارش ۳۰ سانتیمتر برف در مناطق کوهستانی گلستان محتمل است. داداشی ادامه داد: در مدت زمان فعالیت این سامانه، دریای خزر موج و سرعت وزش باد در مناطق غربی و شرق گلستان به ۹۰ کیلومتر بر ساعت خواهد رسید. داداشی تاکید کرد: در زمان فعالیت این سامانه باید فعالیت های دریانوردی متوقف شود

مترمکعب آب تولید می کند که در سال آبی گذشته به دلیل شدت خشکسالی و کم آبی، این مقدار به حدود نصف کاهش یافت که با وضع موجود، تداوم آن را در سال آبی جدید دور از انتظار نیست. بیش از ۸۰ درصد منابع آبی تولیدی گلستان سالانه به مصرف کشاورزی می رسد و بخش

کننده خواهد بود. مطابق گزارش اداره کل هواشناسی گلستان، میانگین بارش استان در سال زراعی گذشته (مهر ۱۳۹۹ تا مهر ۱۴۰۰) حدود ۲۸۴ میلیمتر بود که نسبت به بارش بلندمدت ۳۹ درصد و نسبت به سال قبل ۳۳ درصد کاهش یافت. گلستان در شرایط نرمال سالانه ۲۵ میلیارد

پیش بینی آخر هفته پر بارش در مناطق دشت و کوهپایه و ادامه ریزش برف و کولاک در ارتفاعات، ساکنان گلستان را به کاهش خطر خشکسالی، افزایش آب ذخیره شده پشت سدها، احیای اراضی زراعی بدسبز و به جریان افتادن رودخانه های استان امیدوار کرد. به گزارش ایرنا، استمرار معضل خشکسالی علاوه بر کاهش میزان سطح و تولید محصولات کشاورزی در گلستان به ویژه در سال جاری وضعیت معیشتی و اقتصادی ده ها هزار خانوار بهره بردار این بخش را به مخاطره انداخته است. کاهش نزولات جوی و برداشت بی رویه آب های زیرزمینی، باعث خسارت شدید به کشاورزان و از بین رفتن بخش قابل توجهی از محصولات آنها در نیمه اول سال جاری شده است. گلستان با وجود داشتن هفت اقلیم از ۱۳ اقلیم دنیا در سال آبی گذشته شدیدترین خشکسالی ۴۵ سال اخیر را تجربه کرده که به گفته کارشناسان ادامه این روند در سال آبی جاری نگران

فقره شیرالات شبکه و تعویض انشعابات فرسوده به تعداد ۱۳۱ فقره از دیگر فعالیت های صورت گرفته در این مدت بوده است. غلامی در پایان اظهار داشت: ویدئومتری ۴ حلقه چاه، مهندسی مجدد ۵ دستگاه الکتروپمپ شناور و منصوبات چاهها، نصب ۴ دستگاه کنتور لارگرادر، ۲۶ فقره نصب شیرالات جدید در شبکه، ۷ مورد نصب شیرالات تخلیه و حذف شبکه قدیمی به میزان ۷۴۸ متر را از دیگر اقدامات این امور در مدت مذکور نام برد.

۱۱۰۴ فقره تعویض کنتور خراب، ۱۳۶۱ مورد بازدید و تست کنتور، اصلاح و بازسازی ۸۱ رشته انشعابات قدیمی، مرئی نمودن ۱۱۵ دستگاه شیر آلات شبکه و انجام عملیات نگهداشت pm تاسیسات از دیگر اقدامات صورت گرفته این امور در ۹ ماهه سال جاری بوده است. مدیر امور آب و فاضلاب شهرستان گرگان افزود: ۶ هزار و ۹۸۱ متر اصلاح و توسعه شبکه، تبدیل ۲۱۴ فقره انشعاب غیر مجاز به مجاز، جابجایی ۷۳ دستگاه کنتور، تنظیم ۱۰۵۰

مدیر امور آب و فاضلاب شهرستان گرگان از شستشوی ۶۷۷ کیلومتر شبکه توزیع و خطوط انتقال آب شرب این شهرستان در ۹ ماهه سال جاری خبر داد. به گزارش روابط عمومی، قربان غلامی با اعلام این خبر افزود: از این میزان ۵۲ کیلومتر خط انتقال و ۶۲۵ کیلومتر مربوط به شبکه های توزیع بوده است که در راستای افزایش کیفیت آب شرب مشترکین و ارائه خدمات مطلوب تر آبرسانی در سطح شهرستان گرگان انجام شده است. وی تصریح کرد:

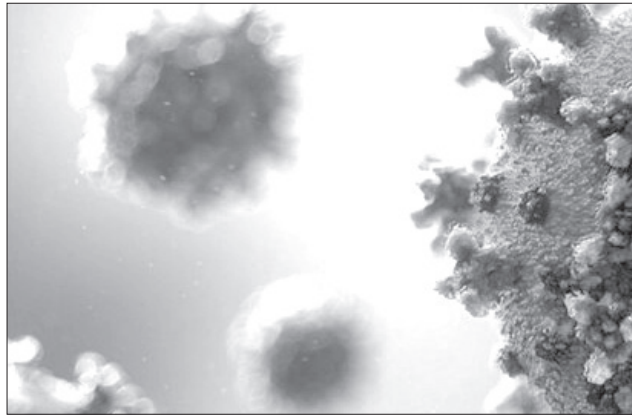
شستشوی ۶۷۷ کیلومتر شبکه توزیع و خطوط انتقال آب شرب

گلشن
۰۱۷۳۲۲۵۱۳۱۶

دستاوردی دیگر در قطب ویروس شناسی شمال کشور

رئیس انجمن ویروس شناسی ایران از راه اندازی و ارائه تست های تشخیصی جدید کرونا به همت محققان گلستانی خبر داد و گفت: این روش های تشخیصی ضمن برخورداری از سرعت بیشتر هزینه کمتری به همراه دارد. به گزارش ایسنا، شیوع سویه جدید از کرونا (اومیکرون) نشان می دهد که تاخت و تاز این ویروس منحوس همچنان ادامه دارد و مردم باید بیش از پیش نسبت به رعایت پروتکل های بهداشتی، حفظ فاصله اجتماعی و تزریق واکسن اهتمام ورزند. در کنار جولان بی رحمانه کرونا، محققان و دانشمندان برای کنترل این ویروس سرکش و حفظ سلامت مردم وارد میدان شدند تا با دستیابی به روش های تشخیصی ویروس کرونا و تولید واکسن های مختلف از نگرانی و آلام مردم بکاهند. اساتید دانشگاه علوم پزشکی گلستان و محققان گلستانی نیز از این قاعده مستثنی نبودند و از همان ابتدای شیوع کرونا در میدان علم و دانش به مقابله با کرونا پرداختند طوری که پس از شیوع این ویروس دانشگاه علوم پزشکی گلستان به عنوان قطب ویروس شناسی شمال کشور جزو نخستین دانشگاه هایی بود که آزمایشگاه تشخیص ویروس کرونا را راه اندازی کرد. رئیس انجمن ویروس شناسی ایران با اشاره به موفقیت محققان گلستانی در بخش خدمات آزمایشگاهی، اظهار کرد: استان گلستان به عنوان قطب ویروس شناسی شمال کشور شناخته می شود و حتی در سال ۲۰۰۹ میلادی که پاندمی آنفولانزا وجود داشت مرکز آنفولانزای دانشگاه علوم پزشکی گلستان مرکز رفرنس شمال کشور بود و تست های مربوط به استان های سمنان، شاهرود و خراسان و مازندران در گلستان انجام می شد. علیجان تبرائی افزود: پس از شیوع ویروس کرونا نیز دانشگاه علوم پزشکی گلستان جزو

نخستین دانشگاه هایی بود که آزمایشگاه تشخیص ویروس کرونا را راه اندازی کرد و خوشبختانه به موفقیت های خوبی دست یافتیم، از طرفی به دلیل آنکه دانشجویان مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری ویروس شناسی را داشتیم در کنار خدمات میدانی نیز حرفی برای گفتن داشته باشیم و این اقدامات به خدمات سلامت مردم کمک کند. رئیس انجمن ویروس شناسی ایران تصریح کرد: در طول شیوع ویروس منحوس کرونا مجموعه ویروس شناسان و متخصصان حوزه تشخیص مولکولی

پس از شیوع ویروس کرونا نیز دانشگاه علوم پزشکی گلستان جزو نخستین دانشگاه هایی بود که آزمایشگاه تشخیص ویروس کرونا را راه اندازی کرد

در سراسر کشور نیز تلاش های زیادی داشتند و کیت های متنوعی را تولید کردند که همه آنها به دست توانمند جوانان متخصص و پر تلاش کشورمان ساخته شده که امیدوارم منشا خدمات موثر برای همگان باشد.

ویژگی های سویه جدید کرونا (اومیکرون)
تبرائی در ادامه به شیوع سویه جدید ویروس کرونا اشاره کرد و توضیح داد: سویه اومیکرون یکی از واریانت های

آزمایشگاهی به صورت وسیع به مسائل پژوهشی پرداختیم و مقالات متعددی چاپ شد. وی با بیان اینکه راه اندازی و ارائه تست های روش های تشخیصی جدید که ضمن برخورداری از سرعت بیشتر هزینه کمتری داشته باشد در دستور کار ما قرار گرفت، بیان کرد: اخیراً نیز مجوز استفاده از تست های تشخیصی جدید توسط ستاد مقابله با کرونا استان گلستان صادر شد و امیدوارم تلاش همکاران ما در این حوزه به ثمر بنشیند و در حوزه

جدید ویروس کرونا است که تغییرات و جهش های زیادی در آن دیده شده و میزان زیاد این تغییرات، نگرانی هایی را در شناخت این ویروس و مسائل مربوط به آن ایجاد کرده است. وی ادامه داد: یکی از مهم ترین اثرات این تغییرات قدرت انتقال بالای این ویروس بوده است، همانطور که می بینیم اومیکرون در کشورهای آمریکایی و اروپایی به سرعت در حال شیوع است و سرعت انتقال آن از واریانت های آلفا و دلتا نیز بیشتر است گرچه واریانت دلتا علاوه بر قدرت انتقال بالا دارای شدت بیماری بیشتری هم بود. رئیس انجمن ویروس شناسی ایران متذکر شد: به نظر می رسد شدت واریانت اومیکرون ملایم تر باشد البته بخش عمده آن به روند واکسیناسیون و ایجاد ایمنی عمومی بستگی دارد، البته موارد بستری و مرگ ناشی از اومیکرون در کشورهای اروپایی و آمریکایی نشان می دهد بیش از ۸۰ درصد بستری و مرگ و میر مربوط به کسانی است که واکسن دریافت نکردند. تبرائی خاطر نشان کرد: همچنین مطالعات دیگری که اخیراً منتشر شده نشان می دهد افرادی که دز سوم واکسن کرونا را دریافت کردند در برابر کرونا ایمنی بیشتری دارند و موارد مرگ و میر و بستری در این افراد بسیار پایین تر است لذا تزریق دز سوم واکسن کرونا امری ضروری است. وی با بیان اینکه خوشبختانه در کشورمان نیز واکسن های خوبی اعم از پاستوکوک، اسپایکوژن و برکت روانه بازار شده که این واکسن ها به ویژه اسپایکوژن و پاستوکوک ضمن عوارض کمتر قدرت ایمنی بخشی بالاتری دارند، یادآور شد: حتی تزریق واکسن اسپایکوژن و پاستوکوک در کسانی که واکسن سینوفارم و برکت دریافت کردند، می توانند اثر مضاعفی نسبت به واکسن های قبلی داشته باشد.

راندگان داشته باشند. کمال غریبی در پایان گفت: شهروندان محترم می توانند به منظور ارائه پیشنهاد و انتقاد با شماره ۰۹۳۶۱۶۸۸۵۹۹ و به منظور دریافت اشیاء گمشده با شماره ۰۹۱۱۴۰۶۱۷۰۷ ارتباط برقرار نمایند.

هستند. وی بیان کرد: سایت نوسازی ناوگان فرسوده به نشانی www.nosazi.org فعال است و تاکنون ۵۷ دستگاه در این سایت ثبت نام کرده اند که امسال ۳۷ دستگاه تاکسی خود را تحویل گرفته اند. مدیر عامل سازمان حمل و نقل شهرداری گرگان گفت: با نظر مثبت سببی شهردار گرگان، راندگان تاکسی متقاضی تسهیلات نوسازی می توانند در صندوق کارآفرین یا بانک رسالت که کارمزد کمتری دریافت می کنند، سپرده گذاری کنند تا شهرداری مبلغی را به عنوان تسهیلات ۶۰ ماهه به آنها پرداخت نماید. کمال غریبی تصریح کرد: راندگان تاکسی و اتوبوس از نظر اقتصادی جزو اقبال ضعیف جامعه هستند و ما باید شرایط لازم برای نوسازی خودروهای آنها را فراهم کنیم. وی ادامه داد: جایگاه سوخت در خیابان قابوس همه روزه از ساعت ۶ صبح الی ۱۷ در اختیار

مدیر عامل سازمان حمل و نقل شهرداری گرگان از نوسازی ۳۷ دستگاه تاکسی شهری خبر داد. به گزارش روابط عمومی، مهدی کمال غریبی اظهار داشت: بالغ بر ۲۹۴۰ خودروی تاکسی و ۱۰۰ دستگاه اتوبوس شهری در گرگان فعال هستند که عمر مفید این ناوگان حمل و نقل حداکثر ۱۰ سال است و پس از آن فرسوده محسوب می شوند. کمال غریبی گفت: هم اکنون حدود ۵۰ درصد از تاکسی های درون شهری بیش از ۱۰ سال قدمت دارند و فرسوده

خسارت ۷ میلیارد تومانی سارقان به مخابرات

رئیس کل دادگستری گلستان از خسارت هفت میلیارد تومانی سارقان به مخابرات استان خبر داد و گفت: طرح شناسایی خریداران اموال مسروقه در همه حوزه های قضایی گلستان اجرا می شود. حیدر آسیابی در دیدار با مدیر عامل مخابرات استان اظهار کرد: برای کاهش سرقت های خرد به ویژه در بخش دستگاه های خدمات رسان مانند مخابرات، خریداران اموال مسروقه شناسایی می شوند. رئیس کل دادگستری گلستان گفت: طرح ضربتی کاهش سرقت های خرد در گرگان آغاز شده و با نظارت دادستان مرکز استان این طرح در همه حوزه های قضایی اجرا می شود. آسیابی افزود: سامانه های مراکز خرید ضایعات و شناسایی خریداران اموال مسروقه به ویژه خریداران تجهیزات مخابراتی هم به صورت ویژه در این طرح دنبال خواهد شد. وی به دستگاه های خدمات رسان هم توصیه کرد: همزمان با اجرای این طرح ضربتی برخورد با سارقان خرد در استان، راهکارهایی برای حفاظت از تجهیزات این دستگاه ها و به حداقل رساندن سرقت ها، تدبیر کنند.

مشکل ساخت مخزن ذخیره آب ۲ هزار متر مکعبی آزادشهر برطرف شد

مدیر امور آب و فاضلاب آزادشهر گفت: ساخت مخزن ۲ هزار متر مکعبی این شهر پس از حل مشکل و آگذاری زمین از سوی شهرداری و شورای شهر آزادشهر در منطقه موسوم به زیتون تپه به زودی آغاز می شود. ابوالقاسم صابری اظهار داشت: طبق برنامه ریزی قرار بود ۲۵ دی با حضور شاهین پاکرو معاون مهندسی و توسعه شرکت آب و فاضلاب کشور مراسم آغاز ساخت این مخزن انجام شود که به دلیل برخی مشکلات این برنامه برگزار نشد. وی افزود: پس از حل این مشکل که مربوط به جانمایی زمین محل اجرای طرح بود، قرارداد با پیمانکار بسته و بخشی از لوازم مورد نیاز هم خریداری شده است و عملیات ساخت آن چند روز آینده در زمینی به مساحت ۲ هزار متر مربع در ورودی مجتمع توریستی زیتون تپه آغاز می شود. صابری با اشاره به وجود سه مخزن ذخیره آب با حجم ۱۲ هزار و ۵۰۰ متر مکعب برای شهر آزادشهر و روستاهای اقماری آن با ۱۶ هزار و ۵۰۰ متر مکعب گفت: ۲ هزار و ۵۰۰ متر مکعب کمبود ذخیره آب برای آزادشهر وجود دارد که با احداث مخزن جدید قابل حل است. وی با اشاره به کمبود ۶۰ لیتر بر ثانیه آب شرب برای مشترکان آزادشهر اظهار داشت: فرسودگی ۷۵ درصد شبکه توزیع و هدر رفت آب، افزایش تعداد شکستگی لوله ها به ویژه در نقاط غیر قابل رویت و کاهش دبی آب چاه های شرب از مهمترین دلایل کمبود آب این شهرستان محسوب می شود.

● آزاده حسینی

حافظ بخوانیم

یادداشت

تا حالا با دوست بحثتان شده؟ از آن بحث‌ها که بعدتر به یاد می‌آورید: ای کاش این را می‌گفتم و آن را می‌گفتم و چه حیف شد که پاسخ را ندادم. زنجیره‌ای از عبارات که در ذهنتان مرور می‌شود و هیچوقت در بزنگاه بگو مگوها بر زبان نمی‌آید و حتی از خاطر تان نمی‌گذرد. فقط در دل تاسف می‌خورید که ای کاش همان لحظه به ذهنم می‌رسید و در واقع از عدم حاضر جوابی خود می‌رنجید. حالا بیایید طوری دیگر نگاه کنیم که اگر آن جمله را می‌گفتید طرف مقابل چقدر ناراحت میشد و شما که قصد ناراحت کردن دیگران را ندارید تا چه اندازه از یادآوری گفته‌های نامطلوب تان پشیمان می‌شوید. پس اکنون در جای درستی قرار دارید، کلمه‌ای نامطلوب نگفتید و پاسخی تنش‌زا در بحثی ناخواسته روا نداشتید. بحث‌های کلامی اصولاً خسته کننده و ملال انگیزند؛ اما گاهی این بحث‌ها منجر به شناخت بیشتر می‌شود. وقتی با دوستی بحث می‌کنید یعنی شما دو دیدگاه متفاوت دارید و به یکدیگر اجازه می‌دهید نظر خود را مطرح کنید. شاید گاهی این مطرح کردن‌ها با صدای بلند انجام شود و در مسیر شناخت، دلخوری‌های کوچکی پیش آید. اما مهم این است که دلخوری‌ها ادامه نیابد و قهرهای چند دقیقه‌ای فقط مکنی باشد برای نگاه و درک بیشتر. به گفته‌ی حافظ: «اوقات خوش آن بود که با دوست به سر رفت/ باقی همه بی‌حاصلی و بی‌خبری بود»

اگر چه عرض هنر پیش یاری ادبیست
زبان خموش ولیکن دهان پر از عربیست

اگر چه اظهار علم و فضل و ادب و هنر در برابر یار خلاف رسم ادب است و بی ادبی به شمار می‌آید؛ زبانم خاموش است و حرفی بر زبان نمی‌آورم، در حالی که دهانم پر از عربی است یعنی توانایی بیان عربی دارم. در اینجا حافظ «عربی» صحبت کردن را نشانه‌ی فضل و فرهنگ دانسته و عربی را به عنوان زبانی دارای فرهنگ عالی به کار برده است. در زمان حافظ زبان عربی، زبان فرهنگ و علم بود. زبانی فصیح و بلیغ که دلالت بر علم و دانایی گوینده داشت. حافظ می‌گوید زبان فصیح و فرهنگی والا دارم، اما در برابر یار سخن نمی‌گویم و خودنمایی نمی‌کنم. یعنی عربیت او هنری است که نمی‌خواهد نزد یار عرض کند. چنان که خود می‌گوید، حافظ قرآن است و زبیر بخواند در چهارده روایت، و به اعجاز زبانی و ادبی قرآن اعتقاد و شناخت داشت. از بیت‌های عربی اش پیداست که تا چه اندازه به زبان عربی و بلاغت و فصاحت آن تواناست. فردوسی زبان پارسی را در روایت شاهنامه زنده نگه داشت و در ادامه نیز آنچه که امروزه زبان پارسی ماست زبان حافظ و سعدی است. اما در آن زمان، با پیشرفت دنیای اسلام، عربی به عنوان زبان دینی مشترک در برخی کشورها گسترش یافت و زبان علمی دنیای اسلام شناخته میشد. به همین دلیل در برخی موارد می‌بینیم که شاعران از صنعت ملمع بهره می‌برند و در کنار بیت‌های فارسی، کلمه و عبارت عربی نیز می‌آورند. مُلَمَّع، یا دوزبانی یکی از آرایه‌های ادبی است و به عنوان مثال شعر «الا یا ایالساقی.../ که عشق آسان نمود اول...» نمونه‌ای از شعر تلمیع به شمار می‌رود. این نوع شعرها، بنا به دلایل تاریخی، در مورد آثار شاعران بزرگ نشان دهنده تسلط آنها به زبان و ادبیات بود.

● فاضل اسفندیاری. کلاس سوم.

یکی بود یکی نبود روزی روزگاری در جنگلی
بزرگ بچه خرگوش بازیگوشی زندگی می‌کرد و
فقط به فکر بازی کردن بود و اصلاً به حرف خانواده
اش گوش نمی‌کرد. یک روز خرگوش کوچولوی
بازیگوش بدون اجازه خانواده از لانه اش خارج شد.
رفت و رفت تا که دید گم شده است. خرگوش
کوچولو خیلی غصه دار شد، با دقت به همه جا نگاه
کرد. دید که تو مزرعه‌ی کاهو اون طرف روستاست.
همان‌طور که به‌طرف نگاه می‌کرد ناگهان افتاد توی
تله‌ی شکارچی. خیلی ناراحت شد که به حرف
خانواده اش گوش نکرده و بدون اجازه از لانه خارج
شده. از کار خود پشیمان بود و به خودش قول داد
در باغ زیبایش
رفتم، سفر کردم
حس کردم آن لحظه
عطر گل و سبزه
در خانه مان پیچید
یاد خدای خوب
مانند نیلوفر
در قلب من رویید.

● زهرا عراقی. مشهد.

امروز خوشحالم
در جشن تکلیفم
یک جشن خوب و شاد
مامان برای من
یک چادر پر گل
آورد و کادو داد
با حال خوبی من
چادر نماز را
آن لحظه سر کردم
مانند پروانه
در باغ زیبایش
رفتم، سفر کردم
حس کردم آن لحظه
عطر گل و سبزه
در خانه مان پیچید
یاد خدای خوب
مانند نیلوفر
در قلب من رویید.

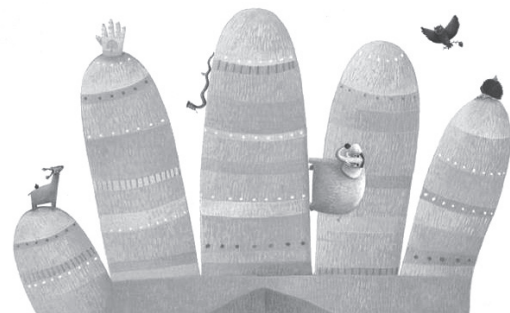
● ترانه محمدی. گرگان

شبی از این شبها، که نمیرفتم خواب
دیدم از پنجره مان، ابر و باد و مهتاب
ابر، می‌گفت به باد، که نده آزارم
از چه فریاد زنی: (ابر) هووو، دوست دارم
هَل نده تا افتد، سایه ام روی زمین
چشم من بر آنجاست، دائما آن پایین
شکل من از نَفَس می‌شود کج و خراب
تکه تکه شده ام، نده این قدر، عذاب
باد پاسخ دادش: کس ندارم جز تو
من به تو سرگرمم، برو حالا به جلو
تا که بالا هستم، دست تو در دستم
لحظه‌های بی‌تو، نکند سرمستم
تو کمی حوصله کن، تا تو را یاد زخم
آسمانی اسمت، گفته، فریاد زخم
میکنی رنگ عوض، میشوی سرد و سیاه
سختت آید اما، شکل یک قطره از آه
بعد باران هستی، می‌چکی روی زمین
عشق من بر تو عزیز، از همین است، همین
ابر میزد لبخند، ناگهان من را دید
سرد شد، یخ کردم، باد رنگش را چید
من زدم لبخندی، خسته و خوابیدم
ساعتی بعد کمی، جای خود غلتیدم
شُرشری از باران، گوشم آواز شنید
هر کسی هر چه که خواست به‌همان چیز رسید
باید اول بکشد سختی و صبر یقین
عشق و رمز دنیا، به همین است همین

● فائزة رسولی. پایه دهم. بندرگز

مرا چون ترانه بخوان پیش از مرگ
مانند شعر حافظ که از کتاب جامانده
میان کلمات مبهوت میمانی از من
کودک عقلت از خواندنم شگفت وامانده
مرا بخوان چون شعری از شاهنامه
کوبنده و محکم در میان جنگ‌ها
مرا بخوان مانند اولین دیدار
فرهاد یا شیرین امروز یا فردا

داستان

● دلارام دوستی. کلاس چهارم. ده ساله. تهران

● ویشکا مهربان. پایه دوازدهم. کردکوی

ادبیات
نوجوان

آخر کلاس درس بود که خانم معلم گفت: «بچه ها امتحانات ترم از هفته ی آینده شروع میشه و به صورت حضوری!» اولش دلهره گرفتم چون تو این مدت کرونا اون حال و هوای مدرسه و امتحانات تغییر کرده بود. ولی دوباره صدای زنگ مدرسه و هیجان امتحان و کارنامه دور سرم میچرخید. حس خوشحالی و نگرانی داشتم که مثل همیشه بتوانم با قدم های محکم به سمت مدرسه بروم. همین طور غرق فکر کردن بودم و حواسم به گوشیم نبود. یک لحظه متوجه شدم بیست و سه تایم اومد. دوباره گروه کلاس چهارم رو باز کردم و دیدم که خانم معلم پیام داد: «البته به علت کرونا ی جدید «به نام اومیکرون» اجباری نیست، ولی به صورت تصویری هم می توانید امتحان دهید». و بعد خداحافظی کرد. هریک از همکلاسی هایم نظرهای خود را دادند. دوباره حس و حالم مثل قبل شد و با صدایی ناراحت از معلم و همکلاسی هایم خداحافظی کردم.

چیزی به طلوع خورشید نمانده بود؛ او همچنان به دریای آرام رو برویش خیره شده بود، نمی دانست این دریا چگونه می تواند این وقت از شبانه روز آرام باشد. وقتی خودش را می دید که اینگونه بی تاب و اندوهگین است دلش برای خودش پر می شد. از بچگی سعی در این داشت سخنان ارزشمند بی بی زینب را گوش دهد و به آنها عمل کند. اما... همه چیز دو روز پیش اتفاق افتاد. زمانی که تازه به ساحل رسیده بود، مابین امواج چیزی را دید که بی اختیار به جلو می رود؛ با تمام توان صدایش کرد. با عجز و ناله خواهش کرد که جلو تر نرود. او هر چقدر تلاش کرد که خودش را به پسرک برساند موفق نشد؛ خیلی دیر شده بود. او تمام تلاشش را کرد که پسرک را نجات دهد، ولی... افسوس که تلاشش بیهوده بود. مگر نمی گویند تا جایی که می توانید مردم را به کارهای نیک دعوت کنید؟ مگر نمی گویند آنها را از کارهای نادرست و اشتباه دور کنید؟ پس چرا من نتوانستم؟ پسرکی در ناکجا آبادی که در نزدیکی خودم بود، جان سپرد و نابود شد. یادم می آید، جایی خوانده بودم: دریا، پسر مادری را غرق کرد، مادر به دریا گفت: دریای قاتل! دریا کفش پسرکی را با خود برد، پسرک به دریا گفت: دریای دزد! دریا ماهیگیری را مهمان صدف درخشانی کرد، ماهیگیر گفت: دریای سخاوتمند! این نگاه ما انسان هاست که همه چیز را در زندگی مان تغییر می دهد، این ما هستیم که تعیین میکنیم، چه زمانی مثبت گرا باشیم و چه زمانی منفی گرا. چه زمانی با فکرهای پوچ و بیهوده زندگیمان را نابود کنیم؛ و لحظه های ناب و دوست داشتنی زندگی مان را از بین ببریم و من در همین متن از شما می خواهم در تک تک لحظه هایتان مشتاق انجام دادن کارهای نیک و درست باشید. چه بسا به انسانهای شیطان صفت اجازه ندهید بر افکار تان مسلط شوند و راه زندگی اشتباه را به شما نشان دهند.

● یسری شهواری - ۸ ساله.

برای امتحان ها نه احساس خوبی دارم و نه احساس بدی، احساس نامشخص دارم. وقتی که فکر می کنم قرار است کم شوم دست و پایم می لرزد. اما زمانی که درسم را خوب می خوانم و نمره بالا می گیرم خوشحال می شوم؛ خیلی خوشحال. وقتی نمره پایین را می گیرم آنقدر حالم گرفته می شود اما من باز هم برای امتحاناتم تلاش می کنم بلکه برای بهترین رتبه تلاش خواهم کرد.

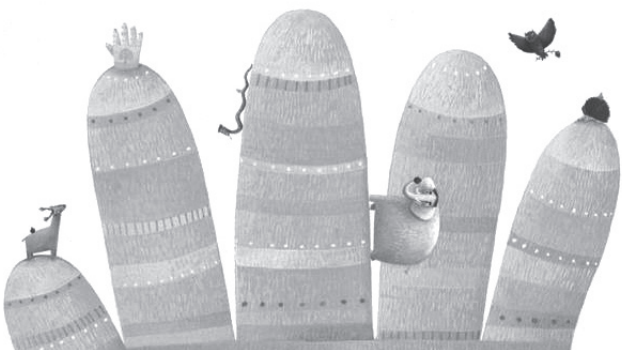
● یاسمن صفری. پایه دهم

دلم خوش است با نوشتن و دیگران می خوانند
عده ای می گویند چه زیباست
و عده ای اشک می ریزند
دلم خوش است به دروغ هایی
که از راست بودن بهتر است
دل نازک و تنها
دل می بندم به شاخه گلی
اگر پاسختم دل شکستن باشد
دلم خوش است به رفاقت
هر چند غیر واقعی

● فرزانه دودانگی. ۱۸ ساله. دوازدهم انسانی.

نمیدانم از کدام لحظه های خوش کودکی شروع کنم و به کدام لحظه های خوش تر از آن برسم. دوره ای که همه ی انسان ها آن را طی می کنند؛ همراه با خاطرات خوب و بدی که بر آدمی می گذرد. دوران کودکی و بی دغدغه که همه ی ما هر از گاهی حسرتش را میخوریم و با یک آه کشیدن از ته دل، فکرش را از ذهنمان بیرون میکنیم. بازی با همسالان خود، گریه و خنده هایی که با هم گذرانیدیم و حال به اینجا رسیدیم تنها با مرور خاطرات گاهی از خود می پرسیم: آن هم بازی بچگی هایم کجاست؟ الان چه کسی را دوست خود انتخاب کرده است؟ آیا هنوز مرا میشناسد؟ اصلا او هم مثل من خاطرات کودکی را مرور می کند؟ سوال هایی که در ذهنمان رفت و آمد می کنند و همینطور بی جواب باقی می مانند. نمی گویم همه ی روزهای کودکی به کاممان بود؛ نه اینطور نبود، روزهایی شاید با گریه هم به پایان می رسید؛ اما صبح که از خواب بیدار میشدیم، دلیل گریه ی دیشب را فراموش میکردیم. نمی توانیم به آن دوران برگردیم اما تنها کاری که می توانیم بکنیم این است که از همین لحظه ای که دارد میگذرد بهترین بهره را ببریم و دلمان را تهی از هر غم و غصه
دلنجان شاد لبتان خندان

تغییر الگوی کشت، راه مقابله با کم آبی

و خشکسالی در گلستان برشمرد. این عضو هیات علمی دانشگاه گنبدکاووس گفت: استفاده از آب دریای خزر برای مصارف کشاورزی توصیه نمی‌شود زیرا اکنون بیلان آب این دریا منفی شده و عقب‌نشینی خط ساحلی و خشک شدن خلیج گرگان نیز شاهد این ادعا است که در صورت برداشت از آب دریا، فراگیری پدیده ریزگردها در گلستان افزایش خواهد یافت. وی اضافه کرد: استفاده از آب‌های لب شور نواحی شمالی گلستان نیز توصیه نمی‌شود زیرا این منابع که به شکل تالاب بوده و یا تغذیه‌کننده این پهنه‌های آبی هستند، در صورت استفاده و با توجه به خشکسالی‌های اخیر و برهم خوردن بیلان آبی به خشک شدن تالاب‌ها و در نهایت وقوع پدیده ریزگردها در استان منجر خواهد شد. عضو دیگر هیات علمی دانشگاه گنبدکاووس و استادیار رشته باغبانی نیز گفت: از نظر کشت محصولات (الگوی کشت) و مصرف آب در گلستان هیچ برنامه‌ای وجود ندارد و این موضوع مهم همانند دیگر استان‌ها در این استان نیز رها شده است.

فاجعه حفر چاه برای کشت شالی

حسین حسینی مقدم افزود: اکنون در گنبدکاووس و مینودشت هر چند صد متر یک چاه عمیق یا نیمه عمیق برای کشت محصولات با نیاز آبی بالا مانند شالی حفر می‌شود که یک فاجعه است. وی بایان اینکه آب‌های زیرزمینی سرمایه هزاران ساله ملی است و باید مصرف آن مدیریت شود، اضافه کرد: افراد با بالا آوردن این آب‌های ارزشمند که

بیشتر آن نیز به سبب دمای بالای منطقه تبخیر می‌شود، برای کشت استان گلستان را با سرعت به سمت خشک شدن پیش می‌برند. حسین مقدم ادامه داد: برخی زمین‌داران بزرگ در منطقه هر سال حجم زیادی از اراضی خود را به کشت شالی اختصاص می‌دهند و چون پول کافی دارند، هر سال چاه‌های خود را عمیق‌تر کرده یا چاه جدید حفر و با این اقدام منابع با ارزش آب زیرزمینی را خشک می‌کنند. این عضو هیات علمی دانشگاه گنبدکاووس با تأکید بر ضرورت جلوگیری و ممنوع کردن کشت شالی در گلستان گفت: مسوولان متولی باید از نقطه نظرات استادان و کارشناسان دانشگاه در ارائه راهکارهای علمی برای مقابله با کم آبی و خشکسالی بیشتر استفاده کنند در غیر این صورت با رویه فعلی در چند سال آینده گلستانی خشک و بی آب خواهیم داشت. وی افزود: ما اجازه نداریم منابع آبی زیر زمینی خود را بی‌رحمانه برای کشت‌های غیر ضروری با نیاز آبی بالا مصرف کنیم بلکه باید با اصلاح الگوی کشت، اصلاح شیوه‌های آبیاری و توسعه باغداری‌های علمی و نوین علاوه بر مدیریت مصرف آب، مصرف نهاده‌های کشاورزی و سموم شیمیایی را تا یک سوم کاهش دهیم. حسین مقدم از آمادگی خود و دانشگاه برای برگزاری نشست‌هایی تخصصی با متولیان و آموزش‌های ترویجی به کشاورزان خبر داد و گفت: اگر شیوه‌های علمی و نوین را در کشاورزی اجرا نکنیم، علاوه بر از دست دادن منابع آبی، محصولات تولیدی ما که به بازارهای جهانی صادر می‌شود، برگشت خواهد خورد. همچنین ابراهیم غلامعلی پور علمداری دیگر عضو هیات علمی دانشگاه گنبدکاووس معتقد است: ترویج کشت گیاهان دارویی که ارزش اقتصادی بالایی نیز دارد با توجه به شرایط اقلیمی گلستان از بهترین راهکارها برای مدیریت منابع آبی فعلی و مقابله با کم آبی و پدیده خشکسالی است. وی افزود: توجه به توسعه کشت گیاهان دارویی علاوه بر کاهش مصرف نهاده‌های کشاورزی (کود و سم) و ایجاد درآمد برای مردم، می‌تواند از آلودگی‌های زیست محیطی ناشی از مصرف بالای انواع کود و سموم شیمیایی و خطرات آن بر سلامت انسان نیز جلوگیری و از سایر اقدام‌های گیاهان دارویی برای مصارف دیگر یا تقویت زمین به عنوان کود طبیعی استفاده کرد. به هر حال آنچه مهم و مسلم است، کم آبی و پدیده خشکسالی تهدید جدی بر کشاورزی گلستان و ساکنان آن به شمار می‌رود و اگر برای مقابله با آن برنامه‌ریزی اصولی و علمی صورت نگیرد شاید فردا دیر باشد. گرچه در هر یک از راهکارهای ارائه شده توسط استادان دانشگاه مانند اصلاح الگوی کشت، توسعه کشت‌های گلخانه‌ای، استفاده از شیوه‌های آبیاری نوین، توسعه باغداری و کشت گیاهان دارویی و نیز پلمب چاه‌های غیرمجاز توسط متولیان جهاد کشاورزی این استان شمالی اجرا می‌شود اما سرعت آن کند بوده و باید به آن شتاب بیشتری داده شود.

اساس و رکن توسعه و خودکفایی کشور قرار گیرد اما نه به هر قیمت و شرایطی تصریح کرد: علاوه بر راهکارهای ارائه شده، باید بخشی از اشتغال موجود در بخش کشاورزی گلستان با توجه به ظرفیت‌های این استان به بخش گردشگری و صنایع دستی منتقل شود تا برای مردم اشتغال ایجاد گردد.

خطر نشست زمین در دشت های گرگان و گنبد

یکی دیگر از استادان دانشگاه کشاورزی گنبدکاووس (گروه مرتع و آبخیزداری) نیز معتقد است: به سبب روش‌های سنتی و نادرست کشاورزی در گلستان، زنگ خطر نشست زمین و شور شدن آب‌های زیر زمینی در دشت‌های گرگان و گنبدکاووس به صدا درآمده که باید برای مقابله با آن نسبت به تغییر شیوه‌های این بخش اقدام کرد. مجتبی قره محمودلو بایان اینکه آب‌های زیرزمینی مهمترین منبع آبی برای مصارف مختلف در دشت گرگان و گنبد است، گفت: براساس آمار فائو بیش از ۹۰ درصد آب زیرزمینی که استحصال می‌شود در بخش کشاورزی مصرف می‌گردد که در دهه‌های اخیر حفر چاه‌های عمیق و نیمه عمیق مجاز و غیرمجاز سبب شده سطح آب‌های زیرزمینی کشور و استان کاهش پیدا کند. وی نقش شرایط اقلیمی و احداث سدها بر روی سرشاخه‌های رودخانه‌ها را که سفره‌های زیرزمینی

باید نسبت به اصلاح شیوه‌های کشت و زرع بازنگری کرد. محمدی با بیان اینکه رویکرد رسیدن به خودکفایی و امنیت غذایی مهم است اما نباید به هر قیمتی آنرا اجرا کنیم، اضافه کرد: براساس آمار ارائه شده اکنون از ۷۸ درصد پهنه سفره‌های آب زیرزمینی برداشت می‌کنیم که رقم بسیار بالایی است و حاصل آن کاهش شدید ذخیره سفره‌ها و پدیده فرونشست زمین در دشت‌های کشور بوده است. وی، تبعات اجتماعی و امنیتی مانند مهاجرت روستاییان به شهرها و خالی شدن روستاها در برخی استان‌ها مانند سیستان و بلوچستان و خراسان‌ها یا مهاجرت از استان‌های مرکزی و اصفهان به استان‌های شمالی گیلان و مازندران و یا اختلافاتی که بین مردم برخی استان‌ها رخ می‌دهد را از مهمترین عواقب و چالش‌های برداشت بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی و فرونشست دشت‌ها برشمرد.

ورشکستگی آب در ایران

عضو هیات علمی دانشگاه گنبدکاووس ادامه داد: میزان بارندگی سالانه ایران یک سوم میانگین ۸۶۰ میلی‌متر جهانی یعنی حدود ۲۳۰ تا ۲۵۰ میلی‌متر است و در کنار آن خشکسالی هم تشدید شده بنابراین برداشت بی‌رویه از منابع آبی زیرزمینی به جای مدیریت منابع آبی سطحی در حوزه کشاورزی سبب شده که کارشناسان بحث ورشکستگی آب در ایران را مطرح

با وجود اینکه ارزش اقتصادی بخش کشاورزی در کشورهای پیشرفته بسیار بالاست اما این ارزش

در کشور ما بین ۲ تا چهار درصد است در واقع مقدار تولیدی که مثلاً یک کشاورز در کشور پیشرفته

از یک هکتار زمین به دست می‌آورد قابل مقایسه با همان مقدار محصول در ایران نیست.

مناطق دشت از آن تغذیه می‌کنند را مهم دانست و افزود: باتوجه به قرار گرفتن آب‌های شور در زیر سفره‌های زیرزمینی از جمله دشت گرگان و گنبد، افت سطح آب‌های زیرزمینی سبب برهم خوردن تعادل آب شیرین و شور و ورود آب شور به چاه‌های منطقه شده است. قره محمودلو اضافه کرد: باتوجه به اینکه مخازن آب زیرزمینی مناطق دشتی گلستان در حال تخلیه شدن و فرونشست هستند در آینده‌های نزدیک باید منتظر پدیده‌ها فرونشست‌ها و شکاف‌هایی همانند دشت ورامین در استان باشم. وی، صادر نشدن مجوز حفر چاه جدید برای اهداف مختلف در مناطق دشت، برخورد قانونی با متصدیان حفر چاه‌های غیرمجاز در منطقه و پلمب چاه‌های غیرمجاز توسط سازمان‌ها و ارگان‌های ذیربط، تغییر الگوی کشت در مناطق دشت و تضمین خرید محصول جایگزین توسط جهاد کشاورزی، اجرای دقیق طرح تعادل بخشی توسط شرکت آب منطقه‌ای گلستان و جهاد کشاورزی و تدوین برنامه ویژه برای فرهنگ‌سازی استفاده از آب به خصوص توسط کشاورزان و آشنایی آنها با خطرات ناشی از افت سطح آب زیرزمینی (نظیر نشست زمین و شور شدن آب زیرزمینی) را از جمله راهکارهای مقابله با کم آبی

کنند. محمدی، توسعه کشاورزی فشرده یا صنعتی مانند کشت‌های گلخانه‌ای یا مترکم، کشت محصولات با نیاز آبی کم یا جایگزین کردن کشت گیاهان دارویی به جای برخی محصولات زراعی در گلستان بویژه مناطق شمالی آن، بهبود روش‌های آبیاری نوین به جای شیوه غرقابی و فرهنگ سازی برای جلوگیری از اتلاف مواد غذایی که در ایران رقم بالایی دارد را از راهکارهای اصلی برای مقابله با کم آبی و خشکسالی در کشور و استان گلستان برشمرد. وی گفت: مسوولان متولی و رسانه‌ها باید میزان مصرف آب برای تولید هر کیلوگرم محصولات مختلف کشاورزی مثل برنج، گوشت و میوه‌ها را برای مردم و کشاورزان بیان کنند چون اگر مردم و کشاورزان به اهمیت این موضوع پی ببرند بدون تردید در شیوه‌ها و نوع کشت و مدیریت مصرف مواد غذایی تجدید نظر خواهند کرد. محمدی اضافه کرد: در مناطق شمالی گلستان از جمله گنبدکاووس کشت هندوانه با نیاز آبی بالا صورت می‌گیرد در حالی که باید مزارع این مناطق که عموماً خشک هستند را با فرهنگ و اعتماد سازی بین کشاورزان به کشت گیاهان دارویی که ارزش افزوده بالایی دارد، اختصاص داد. وی بایان اینکه کشاورزی می‌تواند

کمبود منابع آبی و وقوع خشکسالی در گلستان به اعتقاد کارشناسان تهدید جدی برای این استان برتر تولیدکننده انواع محصولات کشاورزی به شمار می‌رود که تنها راه مقابله با این تهدید و پیامدهای آن، تغییر الگوی کشت و ترویج کشاورزی فشرده است. به گزارش ایرنا، تغییر الگوی کشت به معنی پرهیز از زراعت محصولات با نیاز آبی بالا مانند شالی و ترویج کشت با مصرف آبی کمتر یا مقاوم به کم آبی و استفاده از شیوه‌های نوین آبیاری به جای روش سنتی غرقابی است و کشاورزی فشرده نیز به توانایی تولید محصول در محیط‌ها و شرایط کنترل شده مانند گلخانه به شیوه هیدرو پونیک یا کاشت گیاهان یا درختانی به صورت مترکم با تولید بیشتر است که در هر ۲ حالت علاوه بر مدیریت مصرف منابع آبی می‌تواند از آلودگی‌های زیست محیطی (آفات و بیماری‌ها) در کشاورزی گسترده یا سنتی نیز جلوگیری کرد. مطابق داده‌های سازمان جهاد کشاورزی گلستان هم اکنون این استان ۶۶۷ هزار هکتار اراضی با قابلیت کشاورزی و ۲۱۴ هزار خانوار بهره‌بردار (معادل ۳۸ درصد اشتغال گلستان) دارد و سالانه در شرایط عادی پنج میلیون و ۴۰۳ هزار تن انواع محصول کشاورزی در این استان شمالی تولید می‌شود. زنگ کم آبی و تیغ خشکسالی سال‌هاست که در کشور خشک ایران و بخش‌هایی از استان سرسبز گلستان به صدا درآمده و آثار و تبعات آن بر زندگی فعالان این بخش اثر مستقیم وارد کرده که باید برای برون‌رفت از آن راهکارهای علمی لحاظ گردد تا امنیت غذایی جامعه که وابستگی شدید به رکن زیربنایی بخش کشاورزی دارد، بیش از این به خطر نیفتد. بر همین اساس تعدادی از کارشناسان و استادان دانشگاه کشاورزی گنبدکاووس، بر ضرورت تغییر روش‌های کشاورزی، الگوی کشت و مدیریت منابع آبی محدود گلستان از شیوه‌های سنتی رایج به روش‌های علمی و صنعتی تأکید و آمادگی خود را برای ارائه نقطه نظرات علمی به متولیان این بخش و برگزاری دوره‌های آموزشی برای کشاورزان اعلام کردند. عضو هیات علمی و استادیار رشته جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی دانشگاه گنبدکاووس معتقد است: شیوه کشاورزی در کشور خشک و کم آب ایران و استان گلستان درست نبوده و ارزش اقتصادی این بخش به سبب شیوه کشت سنتی بسیار پایین است. امین محمدی افزود: کشاورزی از بخش‌های مهم و با اهمیت حوزه اقتصاد ایران است زیرا تأمین‌کننده امنیت غذایی، رفاه، درآمد و رشد اقتصاد ملی به شمار می‌رود که در صورت بکارگیری روش‌های علمی و صنعتی در تولیدات این بخش می‌توان علاوه بر تأمین نیازهای داخلی با صادرات بخشی از محصولات آن برای کشور ارزی آوری و تولید ثروت کرد. وی با استناد به آمار رسمی مبنی بر وجود ۱۶۵ میلیون هکتار اراضی کشاورزی در کشور اضافه کرد: از این مقدار فقط ۶ میلیون هکتار آن آبی و بقیه دیم است و همین نسبت در گلستان وجود دارد و حدود ۲ سوم اراضی کشاورزی استان به صورت دیم کشت می‌شود.

تفاوت بهره‌وری کشاورزی در ایران و کشورهای پیشرفته

محمدی ادامه داد: با وجود اینکه ارزش اقتصادی بخش کشاورزی در کشورهای پیشرفته بسیار بالاست اما این ارزش در کشور ما بین ۲ تا چهار درصد است در واقع مقدار تولیدی که مثلاً یک کشاورز در کشور پیشرفته از یک هکتار زمین به دست می‌آورد قابل مقایسه با همان مقدار محصول در ایران نیست. این استاد دانشگاه گنبدکاووس، یکی از ایرادات به کشاورزی ایران را شیوه سنتی (گنبدکوه) و غیرعلمی دانست و گفت: خودکفایی در تولیدات کشاورزی به عنوان یکی از هدف‌گذاری‌های مهم پس از پیروزی انقلاب، سیاست‌درستی نبود و شاید در مواقعی مثل تحریم و جنگ یا در صورت برخورداری از شرایط اقلیمی مناسب و بارش کافی مطلوب بود اما بدون توجه به توانمندی‌های زیست محیطی طی سال‌های گذشته کشاورزی سنتی را با هدف رسیدن به خودکفایی توسعه دادیم و کشور را در خطر نابودی منابع آبی زیرزمینی که طی فرآیندی هزاران ساله بوجود آمدند، انداختیم. وی افزود: واقع بودن کشور در منطقه خشک و کم باران کره زمین یک بحث و امری بدیهی است که باید مورد توجه جدی متولیان بخش کشاورزی قرار گیرد. علاوه بر آن ایران با پدیده خشکسالی روبرو شده که ممکن است هر چند سال یکبار یا بصورت مستمر چند ساله رخ دهد و پس از آن دوباره شرایط ترسالی داشته باشیم با این حال به سبب خشک بودن ایران

گروه‌های جهادی پیشگام آبادانی

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی گروه‌های جهادی به صورت خودجوش به شهرها و روستاهای محروم تر رفتند تا در حد توان خود چهره کربه فقر و محرومیت را از شهرها پاک کنند.

مریم شریفی: روحانی جهادگر روستای زرین گل معتقد است: اگر هدف کمک به خلق خدا باشد تفاوتی میان تخت غسلخانه با میدان جنگ و کلاس درس نیست و مهم این است که گره ای از مشکلات خلق باز شود. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی گروه‌های جهادی به صورت خودجوش به شهرها و روستاهای محروم تر رفتند تا در حد توان خود چهره کربه فقر و محرومیت را از شهرهای کشور پاک کنند. هزاران سال صاحبان قدرت تلاش کردند تا با فریاد جدایی دین از سیاست، دین را صرفاً برای کنج مساجد و گوشه سجاده‌ها معرفی کنند تا منافع خود را حفظ کنند اما مردم و روحانیان مبارز هرگز تسلیم زیاده خواهی‌های آنها نشدند و سال‌ها برای احقاق حق مردم و دین خدا جنگیدند. روحانیان کشور ما همان طور که در دوران دفاع مقدس اسلحه گرفتند و در خط مقدم جبهه‌ها جنگیدند و خون‌ها دادند بعد از پیروزی انقلاب هم به گروه‌های جهادی پیوستند و هرجا که لازم بود وارد عمل شدند، سیل، زلزله، ساخت خانه محروم، مسجد و مدرسه برایشان هیچ تفاوتی نداشت و هرجا که صدای کمک خواهی را شنیدند در کنار مردم ایستادند. حجت الاسلام ابراهیم خرم دل، روحانی ۳۴ ساله اهل استان خراسان است که وطن و دیار مادری خود را ترک کرده و راهی روستای محروم زرین گل از توابع علی آبادکتول شد تا این بار در جبهه اقتصادی وارد عمل شود و یاریگر مردم باشد. حجت الاسلام خرم دل با برگزاری کلاس‌های مختلف آموزشی و حمایت‌های خود از مردم نشان داد دین اسلام همان است که برای تمام ابعاد زندگی انسان‌ها برنامه دارد. وی از جمله کسانی بود که در اوج شیوع کرونا به غسلخانه‌ها رفت و مراسم غسل و تدفین فوتی‌های کرونا را برعهده گرفت، با کمک دانشجویان جهادی به کمک دانش آموزان شتافت، آستین‌هایش را بالا زد و با کمک مردم روستا و قرارگاه پشتیبانی سپاه مشکل آب روستا را حل کرد. خرم دل نشان داد، میدان عمل یک روحانی تنها زمین پاک مساجد نیست و روحانیت هرجا که لازم است در کنار مردم قرار می‌گیرند. گفتگوی ما با این روحانی جهادگر را در ادامه بخوانید.

زنبورداری و کاشت گیاهان دارویی مانند سیاه دانه و گل گاوزبان را در مدت چهار سالگی که در این روستا هستم ترویج کردم و به دلیل عملکرد خوبی که داشت استقبال بسیار خوبی از طرف مردم شد

مردم به روستای زرین گل از توابع شهرستان علی آبادکتول آمد.

چرا این روستا را انتخاب کردید و مهم‌ترین محورهای فعالیت شما در این روستا چیست؟ قرارگاه پیشرفت و آبادانی سپاه روستاهای محروم و کم برخوردار را شناسایی کرده و فعالیت‌های خود را در پنج کارگروه فرهنگی، سلامت، تعلیم و تربیت، اشتغال، زیرساخت و عمران تدوین می‌کند. وقتی روستاهای هدف با کمک قرارگاه پیشرفت و آبادانی شناسایی شد، گروه‌های جهادی تلاش می‌کنند تا براساس تقاضای مردم روستا، نقاط ضعف و قدرت منطقه و پتانسیل‌های آن روستا موارد را اولویت بندی کرده و به مردم کمک کنند. من هم در حد توان خود در قالب کارهای جهادی به روستای محروم زرین گل آمدم تا با کمک خود مردم به پیشرفت و آبادانی روستا و معیشت مردم کمک کرده باشم.

نتیجه رسیدیم که گیاهانی که به صورت خودرو در هر منطقه رشد می‌کنند قابلیت این را دارند که به صورت کشت وسیع و اقتصادی به آن پرداخته شود. رطوبت منطقه علی آبادکتول در حد قابل قبولی است و گیاهان دارویی به خوبی در این منطقه رشد می‌کنند از طرفی این گیاهان کم آب بر هستند و به حفظ منابع آبی منطقه کمک می‌کنند. گیاهان دارویی و خصوصاً سیاه دانه از لحاظ اقتصادی درآمد خوبی برای کشاورزان دارد و به پیشرفت اقتصاد و معیشت مردم کمک می‌کند، طور معمول بین ۶۰ تا ۱۰۰ میلیون تومان در هکتار برای کشاورزان درآمدزایی دارد، از نظر هزینه کاشت مثل گندم است و تقریباً کمتر مراحل کار به صورت مکانیزه انجام می‌شود.

آیا کشت گل گاوزبان هم در منطقه به لحاظ اقتصادی توجیه پذیر است؟ گل گاوزبان برای رشد به رطوبت بالا نیاز دارد و این شرایط به خوبی در روستاهای علی آبادکتول فراهم است به طوری که کشت گل گاوزبان نیازی به آب دهی ندارد. مزیت دیگر کشت گل گاو زبان در روستاهای شهرستان علی آبادکتول این است که زمان برداشت کوتاه تری نسبت مناطق دیگر کشور دارد و زودتر از جاهای دیگر به بار می‌نشیند. گل گاوزبان در هر ۵۰۰ متر مربع زمین در حدود ۱۰ میلیون تومان درآمدزایی داشته و صرفه اقتصادی خوبی برای کشاورزان دارد. کاشت این گیاه هزینه بسیار کمی دارد اما برداشت آن مانند برداشت زعفران است و نیاز به نیروی کار زیادی دارد.

در مورد ترویج زنبورداری در روستای زرین گل توضیح دهید؟ روستاهای ما در گذشته مولد بودند و تقریباً اکثر اقلام مورد نیاز خانواده خودشان را تامین می‌کردند من با این نگاه و کمک به بازگشت روستا به هویت اصلی خودش که همان مولد بودن و تولید کننده بودن است زنبورداری را در زرین گل ترویج کردم. خدا را شاکر هستیم که هم اکنون مردم روستا با توجه به ظرفیتی که موجود است به سمت تولید پیش می‌روند و پرورش طیور، دام و زنبور را در کنار کشاورزی در دست گرفته‌اند، امیدواریم این روند همچنان ادامه داشته باشد تا شاهد خودکفایی کامل و رشد اقتصادی بالا در میهن عزیزمان باشیم.

چرا به سمت ترویج گیاهان دارویی رفتید؟ با تحقیقات و مشورت‌هایی که با کارشناسان جهاد دانشگاهی داشتیم به این

طرح استعدادیابی تیم ملی فوتبال جوانان زیر ۱۹ سال در گنبد برگزار می‌شود

رئیس هیات فوتبال گنبد کاووس گفت: طرح استعدادیابی تیم ملی فوتبال جوانان پسر زیر ۱۹ سال ایران با حضور ورزشکاران استان‌های خراسان شمالی و گلستان به میزبانی این شهرستان برگزار می‌شود. عبدالصمد بابایی اظهار داشت: طرح استعدادیابی جوانان زیر ۱۹ سال کشور با حضور حدود ۲۰ تیم به میزبانی آکادمی فوتبال تیم فولاد خوزستان برگزار شد اما برخی استان‌ها به دلیل دوری مسافت و سرمای هوا امکان حضور در اهواز را نداشتند که برنامه ریزی شد این طرح استعدادیابی به صورت منطقه‌ای برگزار شود. رئیس هیات فوتبال گنبد کاووس یادآور شد: ۱۵ فوتبالیست برگزیده گلستانی روزهای ۳۰ دی و یکم بهمن ماه به همراه ۱۵ ورزشکار خراسان شمالی در تمرینات و مسابقات ارزیابی به میزبانی ورزشگاه آزادی گنبد کاووس شرکت می‌کنند. وی اظهار داشت: گرگان نیز ۴۰ روز قبل میزبان اجرای طرح استعدادیابی جوانان زیر ۱۶ سال با حضور فوتبالیست‌های نوجوان استان‌های سمنان، خراسان رضوی و شمالی و گلستان بود. گلستان هیچگاه تیمی در سطح اول فوتبال کشور نداشت و به جز چند سال حضور تیم اتکا در لیگ دسته اول که آن هم با انتقال امتیاز از تهران همراه بود، در همه این سال‌ها به نمایش تک ستاره‌های خود دلخوش بود اما حالا دایره این رویکرد از مرزهای کشور فراتر رفته و به لیگ چند کشور اروپایی و آسیایی کشیده شده است.

«»

از توسعه روابط اقتصادی با قزاقستان استقبال می‌کنیم

استاندار گلستان گفت: کشورهای ایران و قزاقستان دارای ظرفیت‌های بالایی بوده و ما از توسعه روابط اقتصادی و فرهنگی با قزاقستان استقبال می‌کنیم. به گزارش روابط عمومی، علی محمد زنگانه در دیدار با ایرال احمداف سرکنسول جمهوری قزاقستان در مقابله، توسعه گردشگری سلامت، تبادل دانشجو و استفاده متقابل از توانمندی‌های موجود می‌تواند موجب تحکیم ارتباطات دو طرف شود. وی بیان کرد: گلستان استانی با ظرفیت‌های بالای بالقوه و بالفعل است و حضور بیش از ۱۰ هزار قزاق در این استان نشان از عمق روابط دو طرف دارد.